

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy 8 na rok szkolny 2025/2026

Obszar- wymaganie szczegółowe	Ocena niedosta- teczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
			Uczeń spełnia wymaga- nia kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń spełnia wymaga- nia kryterialne na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń spełnia wymagania kryterialne na ocenę do- brą oraz:	Uczeń spełnia wyma- gania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:
I PÓLROCZE						
	Uczeń:	Uczeń potrafi:				
Kształcenie literackie. Czytanie utworów literackich (liryka)	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• zreferować krótko treść wiersza • określić rodzaj literacki • wskazać podmiot liryczny • omówić przynależność gatunkową utworów • wskazać adresata lirycznego, bohaterów wiersza	• opisać emocje wyrażane przez podmiot liryczny, nazwać emocje towarzyszące podmiotowi lirycznemu, określić jego stosunek do adresata lirycznego • wyjaśnić własnymi słowami pojęcia: <i>aforyzm, fraszka, paradoks, tren, porównanie, puenta, przenośnia, hymn, refren, ironia apostrofa</i> • wyjaśnić, w imie-	• wskazać elementy tworzące atmosferę, budujące nastroj • omówić funkcję skonstrastowania np. dwóch przestrzeni, bohaterów itp. • określić rodzaj liryki • zinterpretować zabiegi stylistyczne zastosowane w wierszu, określić funkcję słownictwa • zinterpretować tytuł • określić przyczyny	• zinterpretować przesłanie utworu • przedstawić swoje spostrzeżenia dotyczące danej sytuacji lirycznej • zinterpretować istotne elementy wiersza, np. zakończenie, sposób ukazania przemijania, puentę • odnieść wymowę wiersza do rzeczywistości codziennej • omówić uniwersalne prawdy zawarte w	• wykazuje umiejętność operowanie kontekstem, twórczego przetworzenia poruszanych w utworze kwestii, • odnaleźć odzwierciedlenie poruszanych zagadnień w wybranym tekście kultury i omówić dostrzeżony związek • krótko omówić kontekst historyczny utworu • wyjaśnić znaczenie sentencji

			niu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować bohaterów	emocji podmiotu lirycznego • określić miejsce, w którym znajduje się podmiot liryczny	utworze, • wskazać środki stylistyczne, związki frazeologiczne	• wyjaśnić prawdy życiowe zawarte w utworach
Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich (epika)	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• odtworzyć najważniejsze fakty nt. przeczytanego tekstu prozatorskiego • zrelacjonować treść utworu lub fragmentu utworu • przedstawić bohaterów utworu • wypowiedzieć się na temat narratora • określić czas i miejsce akcji • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohaterów całego lub fragmentów utworu • opisać relacje pomiędzy bohaterami, określić stany emocjonalne bohaterów • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji, omówić świat przedstawiony • rozpoznać czytany utwór jako: baśń, legendę, bajkę, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, powieść; wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania	• wyliczyć i omówić problemy, z którymi zetknął się bohater • wyjaśnić motywy postępowania, konsekwencje decyzji bohatera, wskazać jego najważniejsze cechy • wyjaśnić przyczynę reakcji bohatera w wybranych sytuacjach, • omówić stosunek bohatera do rzeczywistości • zinterpretować zachowanie bohatera, ocenić go • omówić relacje łączące bohaterów • omówić stosunek autora tekstu do opi-	• przedstawić punkt widzenia narratora na poruszany w utworze temat • zinterpretować puentę, tytuł, wymowę utworu • wskazać charakterystyczne cechy języka utworu, wyjaśnić ich znaczenie i określić ich funkcje w tekście • wskazać stereotypy przedstawione w utworze • przedstawić zdobyte za pomocą różnych źródeł informacje na temat poruszany w tekście • podjąć dyskusję na temat poruszanych	• podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji lub zagadnień poruszanych w tekście • przedstawić inny tekst kultury podobny temat • na podstawie dowolnych źródeł opracować kontekst historyczny utworu • odnaleźć konteksty i nawiązania

			• określić temat przewodni utworu • wypowiedzieć się na temat utworu i zawartych w nim zagadnień	sywanego bohatera • wskazać cechy gatunkowe utworu, wypowiedzieć się na temat stylu utworu	problemów, • omówić uniwersalną wymowę utworu • umieścić utwór w kontekście, np. historycznym, biograficznym	
Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury. (komiks)	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• przedstawić cechy gatunkowe komiksu	• omówić elementy komiksu • przedstawić różnice pomiędzy komiksem a innymi tekstami kultury	• przedstawić wybrany komiks i ocenić go według podanych kryteriów	• stworzyć projekt komiksu	• przedstawić film inspirowany komiksem i omówić jego specyfikę
Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury. (film)	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• omówić najważniejsze elementy filmu • wyjaśnić pojęcia: gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka	• podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych	• wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków	• ocenić wybrane dzieło filmowe (w formie recenzji)	• przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem
Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury. (teksty publicystyczne)	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wyjaśnić pojęcie <i>wywiadu</i>, zreferować treść wywiadu • omówić przynależność tekstu do gatunku prasowego	• rozpoznać gatunki wypowiedzi prasowej	• omówić język prasy • wymienić cechy dobrego tekstu prasowego	• odnaleźć elementy omówione w wywiadzie w rzeczywistości codziennej	• podjąć dyskusję na temat wad i zalet publikacji drukowanych oraz elektronicznych

Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury. (malarstwo, grafika, fotografia)	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wymienić barwy użyte przez malarza • opisać, co zostało przedstawione na obrazie, zdjęciu • krótko wyjaśnić pojęcia: kompozycja fotografii, sztuka współczesna • wyrazić swoją opinię na temat dzieła	• omówić znaczenie zastosowanych przez malarza proporcji • opisać krajobraz, omówić kompozycję obrazu	• zinterpretować znaczenie barw • zinterpretować sposób przedstawienia bohatera lub tematu przewodniego • wskazać elementy, które zostały wyeksponowane na zdjęciu • ocenić wybraną fotografię według podanych kryteriów	• zinterpretować sposób ukazania tematu na obrazie • przeanalizować wybraną fotografię	• porównać obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobny temat
Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wymienić gatunki wypowiedzi internetowych • wyjaśnić pojęcia związane z rzeczywistością internetu • podać przykłady gatunków telewizyjnych	• omówić funkcję internetu (np. edukacyjna, rozrywkowa) • scharakteryzować wybrane programy telewizyjne • wskazać cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego);	• wyjaśnić przyczynę popularności konkretnych serwisów internetowych • scharakteryzować język wypowiedzi internetowych • omówić specyfikę języka przekazu telewizyjnego	• przedstawić wybrany blog • wskazać korzyści i zagrożenia związane z internetem • ocenić wypowiedź internetową według podanych kryteriów • ocenić wybrany program telewizyjny według podanych kryteriów • porównać różne przykłady tego samego gatunku programu te-	• podjąć dyskusję na temat sposobów chronienia prywatności w internecie • przedstawić swoje wyobrażenia na temat przyszłości internetu • wypowiedzieć się na temat roli telewizji w życiu swoich rówieśników • podjąć dyskusję na temat jakości i funkcji reklam telewizyjnych

					lewizyjnego	zyjnych
II PÓLROCZE						
WYMAGANIE OGÓLNE WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ						
Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.	Uczeń:	Uczeń potrafi:				
	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	wymienić zasady porozumiewania się w kulturalny sposób wymienić formy grzecznościowe zreferować podstawową zasadę dobrego stylu odróżnić treść od zakresu wyrazu wyjaśnić pojęcia: synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę języka oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną	dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych wskazać kolokwializmy w podanym tekście zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu zastąpić podane	dopasować słowa i zwroty grzecznościowe do adresata wskazać wypowiedzi należące do oficjalnej i nieoficjalnej odmiany języka wymienić sytuacje, w których można stosować nieoficjalną formę języka oraz takie, w których należy stosować formę oficjalną odróżnić języki środowiskowe od języków zawodowych wskazać zaakcentować podane wyrazy zgodnie z normą wzorcową wymienić szczegó-	sformułować wypowiedzi dostosowane do adresata stworzyć wypowiedzi zgodne z wzorcową odmianą języka rozpoznać podane rodzaje języków środowiskowych wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie stworzyć tekst w wybranym stylu wskazać różnice pomiędzy odmianą oficjalną a nieoficjalną polszczyzny podane wyrazy zastąpić słowami o bogatszej treści	sformułować oficjalną mowę na zadany temat, uwzględniając wszystkie zasady grzeczności przeanalizować wybrane przez siebie wypowiedzi publicystyczne pod kątem zgodności z normami językowymi stworzyć dłuższą wypowiedź ustną zawierającą elementy wybranego języka środowiskowego

			wyrazy synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • odnaleźć neologizmy w tekście	łowe zasady dobrego stylu • wyjaśnić zależność pomiędzy treścią a zakresem wyrazu • zastąpić podane wyrazy synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów	• podane wyrazy zastąpić słowami o szerszym zakresie • podać różne znaczenia podanych wyrazów • wskazać archaizmy w przysłowiach i wyjaśnić ich znaczenie	
Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wymienić i scharakteryzować funkcje odmiennych części mowy (rzeczownik, przymiotnik, czasownik, liczebnik, zaimek)	• określić cechy charakterystyczne deklinacji rzeczowników	• odnaleźć nieosobowe formy czasownika w tekście i określić je • dokonać właściwej deklinacji • prawidłowo odmienić i stopniować przymiotniki	• właściwie określić formy czasownika osobowego • właściwie określić formy zaimków i poprawnie je stosować • właściwie nazywać rodzaje liczebników	swobodnie i błędnie posługiwać się wiedzą o odmiennych częściach mowy
Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wymienić i scharakteryzować funkcje nieodmiennych części mowy (przyimek, przysłówek, partykuła, spójnik, wykrzyknik)	• rozróżnia przyimki proste i złożone	• wskazać przysłówki, które podlegają stopniowaniu	• wskazać spójniki, przed którymi stawiamy przecinek	swobodnie i błędnie posługiwać się wiedzą o nieodmiennych częściach mowy
Kształcenie językowe. Orto-	Nie spełnia wymagań na	• wyjaśnić pojęcia: głoska, litera, ubez-	• rozpoznać rodzaje głosek na przykła-	• określić kierunek upodobnienia	• wymienić zasady poprawnego akcento-	swobodnie i błędnie posługiwać

grafia i interpunkcja.	ocenę dopuszczającą.	dźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby	dach • wskazać wyrazy, w których nastąpiło uproszczenie grupy spółgłoskowej • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe	• poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątek od powszechnej reguły	wania w języku polskim	się wiedzą o fonetyce
Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wymienić części mowy pisane łącznie z partykułą <i>nie</i>	• wskazać, które części mowy pisze się rozdzielnie z partykułą <i>nie</i>	• skorygować tekst pod względem pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• stworzyć tekst, stosując różne części mowy z partykułą <i>nie</i>	swobodnie i błędnie posługiwać się wiedzą ortograficzną
Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wyjaśnić pojęcia: wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant • wyjaśnić znaczenie wyrazów pochodnych • utworzyć przymiotniki od rzeczowników • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny	• wskazać przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, złożenia, zrosty • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej	• wskazać w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny • wskazać formant w wyrazie pochodnym • podkreślić w rodzinie wyrazów rdzeń i wskazać oboczności • rozpoznać złożenia i zrosty na podanych przykładach	• dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • utworzyć wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykresy rodziny wyrazów • omówić funkcję łącznika w przymiotnikach złożonych	swobodnie i błędnie posługiwać się wiedzą z zakresu słowotwórstwa
Kształcenie językowe. Gra-	Nie spełnia wymagań na	• wymienić główne części zdania oraz okre-	• wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu	• określić właściwy szyk przydawki w	• dokonać rozbioru logicznego zdania	swobodnie i błędnie posługiwać

matyka języka polskiego.	ocenę dopuszczającą.	ślenia • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań	• odnaleźć w tekście części zdania, które są określeniami (przydawka, okolicznik, dopełnienie)	zdaniu		się wiedzą o składni
Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wymienić rodzaje zdań podrzędnie złożonych • wymienić rodzaje zdań współrzędnie złożonych	• przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdania • rozpoznać rodzaje zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie • wymienić zasady stosowania przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie	• przekształcić zdania pojedyncze w zdania złożone • podzielić zdania złożone współrzędnie na zdania składowe	• sporządzić wykres zdania złożonego	swobodnie i bezbłędnie posługiwać się wiedzą o składni
Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wyjaśnić pojęcie <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy, z których składa się list motywacyjny	• uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego • podjąć próbę napisania listu motywacyjnego	• zredagować list motywacyjny bez uchybień formalnych	• ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi
Tworzenie wy-	Nie spełnia	• wyjaśnić pojęcie CV	• zgromadzić infor-	• uporządkować in-	• zredagować CV	bezbłędnie pod

powiedzi. Mówienie i pisanie.	wymagań na ocenę dopuszczającą.	(<i>Curriculum vitae</i>) wymienić elementy, z których składają się CV podjąć próbę napisania dokumentu	macje, które powinny się znaleźć w CV zredagować daną formę wypowiedzi	formacje niezbędne do sporządzenia CV skorygować błędy w przykładowych CV		względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi
Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	wyjaśnić pojęcie: podanie wymienić elementy, które powinny się znaleźć w podaniu	zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia wskazanej w poleceniu prośby podjąć próbę napisania krótkiego podania	skorygować błędnie napisane podanie	zredagować oficjalne podanie	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi
Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	wymienić elementy, które powinny się znaleźć we wstępie, w rozwinięciu oraz w zakończeniu sprawozdania podjąć próbę napisania sprawozdania	stworzyć plan sprawozdania z dowolnego wydarzenia zredagować daną formę wypowiedzi	stosować się do wszystkich reguł sporządzenia sprawozdania	stworzyć pisemne sprawozdanie z wybranego wydarzenia	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi
Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	wymienić elementy, z których składa się recenzja odróżnić recenzję od innej formy pracy pisemnej	stworzyć plan recenzji zredagować opinie o utworze lub dziele	wyselekcjonować niezbędne informacje przydatne do sporządzenia pełnej dwuczęściowej recenzji	ocenić poszczególne elementy dzieła stworzyć obszerną i wyczerpującą recenzję wybranego dzieła	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi

Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.	• wymienić elementy niezbędne do przygotowania przemówienia • podjąć próbę napisania przemówienia	• przedstawić elementy, z których powinno się składać przemówienie • przygotować plan przemówienia • zredagować daną formę wypowiedzi	• wyliczyć strategię zdobycia przychylności słuchaczy, sposoby prezentacji argumentów i formułowania zakończenia przemówienia	• przeanalizować przykładowe przemówienia pod kątem tematu i stosowanych strategii • wygłosić przemówienie • wymienić cechy różnych rodzajów przemówień	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym zredagować tekst podanej formy wypowiedzi oraz wygłosić porywające przemówienie